

Αθήνα, 27 Ιουλίου 2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Πολιτισμού και Αθλητισμού
- Παιδείας και Θρησκευμάτων
 - Οικονομικών
- Ανάπτυξης και Επενδύσεων

Θέμα: «Απουσία μέτρων στήριξης για το ελληνικό βιβλίο»

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2019, το Υπουργείο Πολιτισμού απαντώντας σε επίκαιρη ερώτηση που είχε καταθέσει ο Βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Βασίλη Βασιλικός αναφορικά με τους άξονες της κυβερνητικής πολιτικής στο χώρο του βιβλίου και επιχειρώντας να δικαιολογήσει την, επί της ουσίας, αναίτια απόσυρση του σχεδίου νόμου για την ίδρυση ενός νέου φορέα, του «Οργανισμού Βιβλίου και Πολιτισμού», που είχε δρομολογηθεί από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, ανακοίνωσε μια σειρά από μέτρα, τα οποία διατίθετο, όπως δήλωνε, να πάρει, προκειμένου να υποστηριχθεί ο κλάδος του βιβλίου και των εκδόσεων.

Στην εν λόγω απάντηση γινόταν λόγος για συντονισμός των Υπουργείων Πολιτισμού και Παιδείας, δίδονταν υποσχέσεις για επιχορηγήσεις, εκθέσεις, ηλεκτρονικές βιβλιοθήκες και πλατφόρμες, για ενισχύσεις των δημοτικών και εν γένει των βιβλιοθηκών, για διαμόρφωση δεικτών παρακολούθησης της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των δράσεων για το βιβλίο, για τη συγκρότηση ενός προγράμματος εξωστρέφειας για το ελληνικό βιβλίο, για πρόγραμμα μεταφράσεων, σε συνδυασμό με δράσεις προβολής, προώθησης και δικτύωσης, αλλά και πρωτοβουλίες κινητικότητας για Έλληνες συγγραφείς, για προγράμματα ανάπτυξης δεξιοτήτων για τα άτομα που εργάζονται στον κλάδο του βιβλίου και πολλά άλλα ακόμα.

Δυστυχώς, 9 μήνες μετά, όχι μόνο καμία από τις προαναφερθείσες εξαγγελίες δεν έχει υλοποιηθεί, αλλά, την 7η Μαΐου, στην ανακοίνωση των μέτρων του Υπουργείου Πολιτισμού για την αντιμετώπιση των συνεπειών της

πανδημίας στο χώρο του σύγχρονου πολιτισμού, αναφορικά με το κλάδο του βιβλίου, δεν υπήρξε καμία απολύτως μνεία, πλην της ασαφούς δήλωσης περί «αγοράς βιβλίων»- μια δήλωση που δεν αναφερόταν ούτε στο ύψος του ποσού που θα διατεθεί για την υλοποίηση αυτής της υπόσχεσης ούτε κάποιο χρονοδιάγραμμα, χωρίς καμία περιγραφή της διαδικασίας που θα ακολουθηθεί και γενικότερα χωρίς οποιαδήποτε άλλη λεπτομέρεια εξειδίκευσης της εξαγγελίας. Ο εμπαιγμός συνεχίζεται, σχεδόν τρεις μήνες μετά, καθώς εξακολουθεί να απουσιάζει οποιαδήποτε ανακοίνωση εκ μέρους του Υπουργείου είτε «αγοράς βιβλίων» είτε οποιουδήποτε άλλου έκτακτου ή μόνιμου μέτρου υποστήριξης του βιβλίου στη χώρα μας.

Για το λόγο αυτό, οι άνθρωποι του βιβλίου, συγγραφείς, μεταφραστές, επιμελητές, εικονογράφοι, εκδότες, βιβλιοπώλες, δικαίως, αισθάνονται ότι υφίστανται μια πλήρη απαξίωση, αποτελώντας μια «αόρατη» κατηγορία επαγγελματιών στα μάτια του Υπουργείου Πολιτισμού.

Για τον ίδιο λόγο, εκφράζοντας την αγωνία τους για το μέλλον του βιβλίου στη χώρα μας, στις 28/5, περισσότεροι από 300 εκδότες, πανεπιστημιακοί, συγγραφείς, δημιουργοί από όλες τις τέχνες και δημοσιογράφοι, με κείμενό τους που έστειλαν στον Πρωθυπουργό και στα Υπουργεία Επικρατείας, Ανάπτυξης, Οικονομικών, Παιδείας, Πολιτισμού και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, επισημαίνουν την ανυπαρξία κρατικής μέριμνας στον εκδοτικό χώρο και τονίζουν πως είναι επιτακτική ανάγκη να συσταθεί ένας φορέας με αποκλειστικό αντικείμενο την εθνική πολιτική για το βιβλίο.

Στην ανακοίνωση αυτή τονίζουν ότι τα τελευταία χρόνια υπάρχει μείωση του εκδοτικού τζίρου κατά 50% και μικρότερη κυκλοφορία νέων τίτλων, ενώ σε κλείσιμο έχουν οδηγηθεί παραδοσιακοί εκδοτικοί οίκοι, αλυσίδες βιβλιοπωλείων αλλά και πολλά μικρότερα βιβλιοπωλεία που αποτελούσαν πολύτιμες εστίες πολιτισμού, ιδιαίτερα σε συνοικίες και σε πόλεις της περιφέρειας

Στην ίδια ανακοίνωση υπογραμμίζεται ότι, η ανελαστικότητα στον τραπεζικό δανεισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον εκδοτικό χώρο, η μη έγκαιρη αποπληρωμή των οφειλών του κράτους προς τις ιδιωτικές εκδοτικές επιχειρήσεις, η απουσία συναφών προγραμμάτων ΕΣΠΑ, δυσχέραναν ακόμη περισσότερο την ήδη δυσχερή κατάσταση.

Σε σχέση με όλα αυτά η μόνη αντίδραση του Υπουργείου ήταν η δήλωση της Υπουργού Πολιτισμού, στη Βουλή, στις 16/7, όπου αορίστως ανέφερε ότι: «βρισκόμαστε σε συνεργασία με τον ΟΑΕΔ και με το Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού για την ενίσχυση του βιβλίου», χωρίς να προβεί σε πιο συγκεκριμένες λεπτομέρειες.

Επειδή ο χώρος του ελληνικού βιβλίου, με τα δύο Νόμπελ λογοτεχνίας αλλά και με σειρά από διεθνή βραβεία και διακρίσεις, αποτελεί εξέχοντα τομέα της σύγχρονης πνευματικής δημιουργίας της χώρας μας και αποτελεί υποχρέωση της Πολιτείας η στήριξή του.

Επειδή ο χώρος του ελληνικού βιβλίου δέχθηκε σοβαρό πλήγμα από την πρόσφατη επιδημία του covid-19, χωρίς να υπάρξει κανένα έκτακτο ή διαρκές μέτρο υποστήριξης του εκ μέρους του Υπουργείου Πολιτισμού.

Επειδή ο χώρος του ελληνικού βιβλίου δέχθηκε σοβαρό πλήγμα και πριν από την πρόσφατη επιδημία του covid-19.

Επειδή ο χώρος του ελληνικού βιβλίου απουσιάζει πανηγυρικά από κάθε ανακοίνωση και μέτρο ή πρόγραμμα που ανακοινώνει το Υπουργείο Πολιτισμού με χαρακτηριστικά παραδείγματα την απουσία του από τα μέτρα του Υπουργείου την 7η Μαΐου ή την απουσία του από το πρόγραμμα «Όλη η Ελλάδα ένας πολιτισμός».

Επειδή, ενώ ο χώρος του ελληνικού βιβλίου οδηγείται σε επικίνδυνη συρρίκνωση, υπήρξε εκ μέρους του ΥΠΠΟΑ αναίτια απόσυρση του σχεδίου νόμου για την ίδρυση ενός νέου φορέα, του «Οργανισμού Βιβλίου και Πολιτισμού», που είχε δρομολογηθεί από την κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ, και μέσω του οποίου θα χαρασσόταν η απαραίτητη στρατηγική πολιτισμού που το ελληνικό βιβλίο έχει ανάγκη

Επειδή μέτρα που ψηφίστηκαν από την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ, όπως το Άρθρο 54 του νόμου 4481/2017 που προέβλεπε αμοιβή εκ μέρους της Πολιτείας προς τους δικαιούχους πνευματικών έργων για τον δημόσιο δανεισμό των έργων τους από βιβλιοθήκες, δεν έχουν υλοποιηθεί, καθώς εκκρεμεί έκδοση σχετικού Προεδρικού Διατάγματος

Επειδή ο χώρος του ελληνικού βιβλίου την επόμενη μέρα της κρίσης παραμένει αβοήθητος και οδηγείται λόγω κυβερνητικής αδιαφορίας σε επικίνδυνη συρρίκνωση ενώ απασχολεί πολλά επαγγέλματα, (συγγραφείς, μεταφραστές, επιμελητές, διορθωτές, εικονογράφοι, γραφίστες, χαρτέμποροι, βιβλιοδότες, τυπογράφοι, πωλητές, διαφημιστές, βιβλιοθηκονόμοι, βιβλιοπώλες, εργαζόμενοι σε βιβλιοπωλεία και επιχειρήσεις χάρτου) συμβάλλοντας καίρια στην ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας

Επειδή η μείωση κατά 14 εκατομμύρια του προϋπολογισμού του ΥΠΠΟΑ επί ΝΔ, ο πολύτιμος χρόνος που έχει χαθεί λόγω αδράνειας και αδιαφορίας του Υπουργείου κατά τη διάρκεια της υποχρεωτικής καραντίνας αλλά και μετά από αυτήν καθώς και η απουσία οποιασδήποτε πρόβλεψης ενίσχυσης του χώρου του βιβλίου εκ μέρους του Υπουργείου προκαλούν μεγάλη ανασφάλεια και απογοήτευση σε όσους δραστηριοποιούνται στον χώρο του ελληνικού βιβλίου

Επειδή οι συγγραφείς, οι μεταφραστές, οι επιμελητές, οι διορθωτές, οι εικονογράφοι, οι εκδότες και οι βιβλιοπώλες και οι εργαζόμενοι στα βιβλιοπωλεία συναπαρτίζουν ένα πολύτιμο και αναντικατάστατο πολιτιστικό κεφάλαιο για τη χώρα μας που επιβάλλεται να προστατευτεί και να διαφυλαχτεί

Επειδή, όπως, εύστοχα, διακήρυξαν οι καλλιτέχνες και οι πνευματικοί δημιουργοί, στη διάρκεια των μεγάλων πρόσφατων κινητοποιήσεων τους: «Ο πολιτισμός σώζεται όταν σώζονται οι άνθρωποι του».

Ερωτώνται οι κυρίες και οι κύριοι Υπουργοί

1. Τι μέτρα προτίθενται να πάρουν ώστε να στηριχθούν τα επαγγέλματα του βιβλίου, που αποτελούν σημαντικό πολιτιστικό κεφάλαιο, πολλαπλά επωφελές για τη χώρα μας;
2. Προτίθενται να προβούν σε μέτρα στήριξης των επαγγελματιών του κλάδου του βιβλίου, έτσι ώστε να εκσυγχρονιστούν και να αξιοποιήσουν δυνατότητες που προσφέρονται μέσα από ευρωπαϊκά και άλλα προγράμματα;
3. Προτίθενται να προβούν στην ίδρυση ενός δημόσιου φορέα, ο οποίος θα έχει την ευθύνη της χάραξης πολιτικής προκειμένου να υπάρξει η στήριξη που το ελληνικό βιβλίο έχει ανάγκη;
4. Προτίθενται να χρηματοδοτήσουν τον εμπλουτισμό των δημόσιων βιβλιοθηκών, να πάρουν μέτρα εξοπλισμού και αναβάθμισης των ήδη υπάρχουσών σχολικών και δημοτικών βιβλιοθηκών και να προβούν σε δημιουργία νέων δημόσιων βιβλιοθηκών;
5. Προτίθενται να δρομολογήσουν τις διαδικασίες για την έκδοση του Προεδρικού Διατάγματος, όπως προβλέπεται από το Άρθρο 54 του νόμου 4481/2017 ώστε να αποδίδεται αμοιβή εκ μέρους της Πολιτείας προς τους δικαιούχους πνευματικών έργων για τον δημόσιο δανεισμό των έργων τους από βιβλιοθήκες;
6. Τι μέτρα προτίθενται να πάρουν για την διεύρυνση του αναγνωστικού κοινού αλλά και για τη στήριξη των πνευματικών δημιουργών στη χώρα μας; Προτίθενται, για παράδειγμα, να προβούν σε διοργάνωση δράσεων και σε ενίσχυση των προγραμμάτων φιλαναγνωσίας στο σχολικό περιβάλλον και να σχεδιάσουν και να υλοποιήσουν βιβλιοφιλικές εκπομπές στο δημόσιο ραδιοτηλεοπτικό δίκτυο;
7. Τι μέτρα προτίθενται να πάρουν για την προώθηση της ελληνικής λογοτεχνικής και δοκιμιακής παραγωγής στο εξωτερικό; Θα προβούν, για παράδειγμα, σε μέτρα ενίσχυσης των μεταφράσεων, σε σχεδιασμούς οργανωμένης εθνικής συμμετοχής στις διεθνείς εκθέσεις, σε οργάνωση συνεδρίων για το βιβλίο; Θα προβούν στην ανάπτυξη ενός δικτύου σχέσεων με άλλες χώρες, μέσα από τη δημιουργία residencies συγγραφέων και μεταφραστών και διμερή προγράμματα που θα στέλνουν Έλληνες δημιουργούς στο

- εξωτερικό και θα φέρνουν ξένους στη χώρα μας, δημιουργώντας συνέργειες και αλληλεπιδράσεις με πολυεπίπεδα θετικά αποτελέσματα;
8. Προτίθενται να προβούν σε παροχή οικονομικών κινήτρων (πχ. εκπίπτοντα από τη φορολόγηση έξοδα, προπληρωμένα κουπόνια αγοράς βιβλίων κ.ά.) για την ενίσχυση της αγοράς βιβλίου;
 9. Τι μέτρα προτίθενται να πάρουν για την δίκαιη φορολογική και ασφαλιστική αντιμετώπιση συγγραφέων, μεταφραστών, επιμελητών, εικονογράφων και άλλων εργαζομένων, στο χώρο του βιβλίου;
 10. Τι μέτρα προτίθενται να πάρουν αναφορικά με το ζήτημα της συνταξιοδότησης των πνευματικών δημιουργών στη χώρα μας;
 11. Προτίθενται να επαναφέρουν τον συντελεστή ΦΠΑ 6% (από 24%) στα διάφορα στάδια παραγωγής του βιβλίου (διόρθωση-επιμέλεια, γραφιστική, χαρτί, εκτύπωση);

Οι ερωτήσεις/ ερωτώντες Βουλευτριες/ές

Χρηστίδου Ραλλία

Αθανασίου Αθανάσιος (Νάσος)

Αλεξιάδης Τρύφων

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος –Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βασιλικός Βασίλειος

Βερναρδάκης Χριστόφορος

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Αναστασία

Γκιόλας Ιωάννης

Δραγασάκης Ιωάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ηγουμενίδης Νικόλαος

Ζαχαριάδης Κωνσταντίνος

Ζειμπέκ Χουσεΐν

Ζουράρης Κωνσταντίνος

Καρασαρλίδου Ευφροσύνη (Φρόσω)

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Ξανθόπουλος Θεόφιλος

Ξενογιαννακοπούλου Μαριλίζα

Παπανάτσιου Αικατερίνη

Παππάς Νικόλαος

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Σαρακιώτης Ιωάννης

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Τζούφη Μερóπη

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Τσίπρας Γεώργιος

Φάμελλος Σωκράτης

Φωτίου Θεανώ

Χαρίτου Δημήτριος

Χατζηγιανννάκης Μιλτιάδης

Ψυχογιός Γεώργιος